

[Tyroll]

rigsministeren på ordet og selv tage ansvaret for egen og andres sundhedstilstand.

Men forebyggelsen udgør en mindre del af redegørelsens indhold. Den største del er præget af ønsket om en mere effektiv anvendelse af ressourcerne i sundhedsvæsenet. Der ligger helt klart besparelsesinteresser i dette for at undgå udviklingen af for store modsætninger ved den nedskæringspolitik, som ellers har præget billedet inden or sundhedssektoren i de seneste år.

Men også fra VS skal vi give udtryk for et klart ønske om at få gennemført en omprioritering. VS ønsker langt større vægt lagt på den primære sundhedstjeneste, dvs. den del, som befolkningen først kommer i kontakt med. Det er den praktiserende læge, hjemme-sygeplejere, fysioterapeuter m. fl., altså alle sundhedsarbejdere, der ikke primært er knyttet til den sekundære sundhedstjeneste på hospitalerne. Denne satsning på den primære sundhedstjeneste hænger sammen med VS' målsætning: at forebygge og forbedre lønarbejderklassens sundhedsproblemer ved i planlægningen og udviklingen af de forskellige samfundsområder at tage hensyn til de sundhedsmæssige konsekvenser. Det forudsætter en mobiliseret og organiseret befolkning, der har magt og indsigt til selv at træffe beslutninger og prioritere hensynet til sundhed og trivsel i planlægningen af den samfundsmæssige udvikling.

Den primære sundhedstjeneste skal være redskab for denne målsætning. Det betyder nødvendigvis en omorganisering, så der kan opnås kontrol med dens virke i forhold til arbejdsmiljøet, boligområdet, byplanlægningen, levnedsmiddelområdet osv. Den primære sundhedstjeneste skal fungere som forebyggende og behandlende instans og organiseres decentralt, dvs. på de steder, hvor folk opholder sig i bolig og på arbejdspladser.

I boligområderne tænker vi på sundhedshuse med forskellige sundhedsarbejdere tilknyttet, bl. a. læger, sygeplejersker, sundhedsplejersker, fysio- og ergoterapeuter, psykologer, tandlæger og miljøteknikere.

Vores mere langsigtede målsætning er at opbygge organer valgt direkte i boligområderne, som skal have fuld kompetence til at fastlægge indholdet i det lokale sundhedsarbejde; ansættelser og afskedigelser tænkes også lagt dér. Mere aktuelt ønsker vi offentlig ansættelse af de praktiserende læger og

afskaffelse af akkordsystemet i aflønningen eller betalingen af dem. Antallet af praktiserende læger må øges. Selv om der ikke direkte har været tale om nedskæringer, er der til gengæld ikke sket den nødvendige udbygning. Antallet har været ret konstant, 2.120 i 1956, 2.200 i 1970 og 2.417 i 1975. Det er den sekundære sundhedstjeneste, der har haft den voldsomme ekspansion, og også den, der giver problemer for øjeblikket.

VS ønsker ligeledes en udvidelse af sundhedsplejerske- og skolelægeordningen samt genindførelse af lægetilsynet i daginstitutionerne og de profylaktiske børneundersøgelser. I det hele tager ønsker vi, at det forebyggende arbejde i sundhedssektoren først og fremmest kommer til at bestå af en op søgen og imødegåelse af sygdomsårsager og ikke blot af en række tilbud, som det viser sig at arbejdsklassen har vanskeligere ved at benytte sig af end borgerskabet. Vores omtalte forslag til bedriftssundhedstjeneste er et eksempel på, i hvilken retning vores målsætning går.

Omkring den sekundære sundhedstjeneste, hospitalerne, må vi sige, at den skal være en opbakning af frontarbejdet, og det vil sige, at nedskæringer på sygehusene kun vil være acceptable, hvis de bliver konsekvenser af en effektiv sygdomsforebyggelse i samfundet. VS er imod den centralisering, der gennemføres. Et decentraliseret hospitalsvæsen med flest muligt lokale sygehuse medvirker til, at patienterne bevarer kontakten med deres lokale miljø, og det forbedrer mulighederne. Vi er da meget interesseret i at finde ud af, hvordan og hvorledes indenrigsministeren vil sikre den brugerinteresse, der bliver nævnt i betænkningen, f. eks. i tilfælde af, at man forsøger at nedlægge Sankt Josephs Hospital eller andre hospitaler rundt omkring i landet af lokal art med særlig opsøgende funktioner og bedre muligheder for kontakt med den lokale befolkning. Men det må jeg vende tilbage til i en senere runde.

Indenrigsministeren (Egon Jensen):

For ikke at glemme det skal jeg sige tak til hr. Tyroll, fordi han trods alt mener, at vi skal gøre en forebyggende indsats. Dernæst må jeg sige, at vurderingen af betænkningen og min redegørelse som sædvanlig er på et meget lavt plan, men jeg beundrer i og for